

Foto: Guldborg Søvik

Status og råd

Sjøkreps langs kysten fra Hvaler til 62°N inkluderes i bestandene i Skagerrak og Norskerenna og vurderes av ICES på årlige møter. Sjøkrepsbestandene langs norskekysten nord for 62°N overvåkes ikke og omtales heller ikke av ICES.

Generelt ser man at mindre beskattede bestander har flere store individer enn hardt beskattede bestander. En sammenligning av lengdefordelinger av sjøkreps fra Skagerrak, Nordsjøen og kysten fra Stad og nordover viser at de største individene finnes i de nordligste områdene.

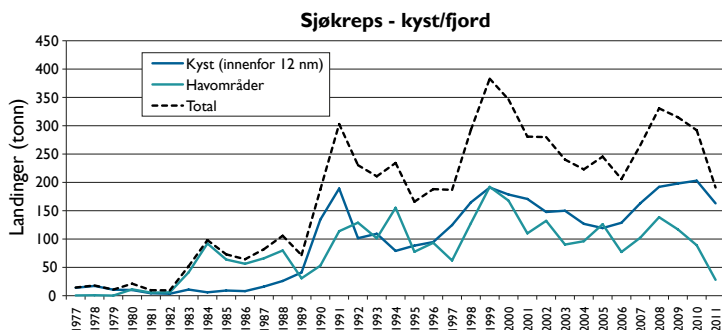
ICES konkluderer med at sjøkrepsfisket i Skagerrak og Norskerenna er bærekraftig (se neste side). Lengdefordelinger indikerer at også bestandene nord for Stad er i god forfatning.

Fiskeri

Det norske sjøkrepsfisket reguleres av konsesjons- og utøvelsesforskriftene. Det fastsettes ingen kvoter. I 2010 ble det landet 203 tonn sjøkreps fra norskekysten (områder innenfor territorialgrensen) (figur). Dette er de største landingene fra kystnære strøk i hele tidsserien tilbake til 1977. Foreløpige tall for 2011 er 163 tonn. De norske sjøkrepslandningene har hittil vært noenlunde likt fordelt på hav- og kystområder, men i 2010 og spesielt i 2011 minket landingene fra havområdene markant, særlig i Nordsjøen (figur).

Det fiskes sjøkreps langs norskekysten nord til Lofoten. De største landingene av kystkreps kommer fra Skagerrakkysten (mellom 50 og 66 % de siste elleve årene). Langs kysten fra Sogn til Trøndelag har det utviklet seg et teinefiske. Landingene herfra er økende, og i 2010 og 2011 ble det landet henholdsvis 41 og 54 tonn. Fangstene fra Helgelandskysten og Vestfjorden er marginale.

Teinefisket etter sjøkreps har blitt svært populært blant fritidsfiskere de siste årene. Mye av den økende interessen for krepsefisket skyldes nok at hummerfisket de siste årene har vært dårlig. I enkelte områder av kysten florerer det med krepseteiner. Siden det er åpent for fiske hele året og fisket ikke er regulert på andre måter enn at fritidsfiskere kun kan fiske med 20 teiner, er det en allmenn oppfatning blant krepsefiskere at bestanden beskattes hardt i kystfarvannet. Sjøkreps fiskes med teiner og sjøkrepstrål. En del tas også som bifangst i rekefiske.

Norske sjøkrepslandinger fra henholdsvis norskekysten (definert som områder innenfor territorialgrensen) og fra åpne havområder. Tallene for 2011 er foreløpige. Kilde: Fiskeridirektoratet.

Norwegian Nephrops landings (tonnes) from respectively the Norwegian coast (defined as areas within the territorial border) and from the open sea. The 2011 numbers are preliminary. Source: The Norwegian Directorate of Fisheries.

KYST/FJORD

Sjøkreps – *Nephrops norvegicus*

Andre norske navn: Bokstavhummer, keiserhummer, rekekonge

Familie: Nephropidae

Maks lengde: 24–25 cm

Levetid: Opptil 15 år

Leve- og gyteområde: Vestlige Middelhavet og Nordøst-Atlanteren fra Marokko til Troms, og rundt Island og Storbritannia.

Gytetidspunkt: Om sommeren

Føde: Krepse dyr, bløtdyr, børstemark og åtsler

Særtrekk: Sjøkreps gjemmer seg i hulene sine på dagtid, og egg bærende hunner går sjelden ut. Fangstene varierer derfor gjennom døgnet og domineres av hanner.

Nøkkeltall:

KVOTERÅD 2012: Skagerrak/Kattegat: ikke mer enn 5 900 tonn.

Norskerenna 2011 OG 2012: (råd gis for to år av gangen) 640 tonn.

Nord for Stad: Ingen råd.

SISTE ÅRS KVOTE, TOTAL OG NORSK: Totalkvote i Skagerrak/Kattegat (2010 og 2011): 5 170 tonn.

EU-kvote i norsk sone i Norskerenna (2010–2012): 1 200 tonn. Ingen norske kvoter.

SISTE ÅRS FANGST: Norskekysten (2010): 203 tonn.

NORSK FANGSTVERDI: Norskekysten (2010):

16,9 millioner kroner.

Fakta om bestanden:

Sjøkreps lever på 20–800 m dyp, på bløtbunn av sandblandet mudder eller leire hvor den graver opptil 20–30 cm dype huler. Voksne sjøkreps er stedbundne. I hvor stor grad de frittflytende larvene spres mellom bestandene vet man lite om. Sjøkrepsen har en blekoransje farge. Navnet *Nephrops*, "nyrøayne", kommer fra de nyreformede øynene. Hunnen gyter om sommeren og bærer de 1 000–5 000 eggene under halen i 8–9 måneder. Larvene driver fritt i sjøen i 11–60 dager før de bunnslår. Sjøkreps jakter om natten, og gjemmer seg i hulen sin om dagen. Sjøkrepsen er altetende og tar krepse dyr, bløtdyr, børstemark og åtsler. Selv blir den spist av mange arter bunnfisk, for eksempel torsk. Forekomst av sjøkreps i Middelhavet og Adriaterhavet viser at arten trives under relativt høye temperaturer og derfor trolig kan tilpasse seg temperaturøkninger i dens mer nordlige leveområder.